

VERPLICHT FORMAT BIJLAGE ONDERBOUWING EN EVALUATIE (CW 3.1.)**Veenplan 1^e fase, DGNVLG 20183975**

Onderdeel	Toelichting
1.Nagestreefde doelen	Het kabinet heeft in het Klimaatakkoord een impuls van € 100 miljoen voor de jaren 2020 en 2021 toegezegd om beweging te brengen in gebiedsprocessen, als eerste stap richting de doelstelling om in 2030 een reductie van 1Mton CO2-eq. in de veenweidegebieden te bereiken. Alle provincies met klassieke veenweidegebieden (Friesland, Groningen, Overijssel, Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland) hebben diverse kansrijke gebieden in beeld waar op korte termijn maatregelen genomen kunnen worden in de opmaat naar de 1 Mton CO2-eq. reductie. Dit gaat om gebieden waar de urgentie het hoogst is vanwege de hoge bodemdalingssnelheid, maar waar ook een belangrijke meekoppelkans ligt met de stikstofopgave vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden. Draagvlak bij de agrariërs, andere overheden en gebiedspartijen zien provincies hierbij als randvoorwaarde. Om klimaatwinst te realiseren moet de grondwaterstand verhoogd worden om reductie van de CO2-emissies te bereiken.
2.Ingezette Beleids(instrumenten)	Overheveling van de rijksmiddelen naar de provincies vindt plaats via een Specifieke Doeluitkering (SPUK) met eenvoudige verantwoording. Hieruit volgt een op te stellen overeenkomst met de provincies, een regeling en een beschikking waarin de afspraken over inzet van instrumenten zal plaatsvinden.
3a.Financiële gevolgen voor het Rijk 3b.Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren – als van toepassing	a. De impuls gelden van € 100 miljoen worden op de begroting van het ministerie van LNV geplaatst en vervolgens via de Specifieke Doeluitkering overgemaakt naar provincies. b. In de gebiedsprocessen van de provincies zijn de maatschappelijke sectoren (natuur- en landbouworganisaties) betrokken. Bij gebiedsprocessen en bij minnelijke grondverwerving of afwaardering, kavelruil, bedrijfsverplaatsing en maatregelen om de grondwaterstand te verhogen, zoals waterinfiltratiesystemen, is er een bijdrage in de kosten voor maatschappelijke sectoren en grondeigenaren- en gebruikers.
4.Nagestreefde doeltreffendheid	De impuls veenweiden vormt in het drieluik van onderzoek, impuls en uitrol een essentieel onderdeel op weg naar het behalen van de emissiereductie vanuit veenweide gebieden. Om klimaatwinst te realiseren moet de grondwaterstand verhoogd worden om reductie van de CO2-emissies te bereiken. Grondwaterstandverhoging kan plaatsvinden in een peilvak en door ruiling van opgekochte gronden kan een peilvak met verhoogde grondwaterstand ontstaan. Dat vergt, naast opkoop en afwaardering van gronden, inzet van het landinrichtingsinstrument voor kavelruil, bedrijfsverplaatsing en maatregelen om daadwerkelijk de grondwaterstand te verhogen.
5.Nagestreefde doelmatigheid	Inzet van de impuls veenweide leidt tot opkoop van bedrijven en gronden en het treffen van waterpeil verhogende maatregelen.

	Dit wordt als meest efficiënte inzet gezien omdat: a) het de meest urgente problemen aanpakt in de meest kansrijke gebieden, b) het niet alleen bij opkoop blijft, maar er ook waterpeil verhogende maatregelen worden uitgevoerd die snel tot klimaatwinst leiden c) er met de ruiling van gronden naar peilvakken een groter areaal wordt betrokken dan alleen de opgekochte hectares. Door actief inzetten van kennisontwikkeling (polder-, en peilvak specifiek toegepast), een goed gebiedsproces en samenwerking van betrokken partijen is een hoger doelbereik te verwachten. Hierbij wordt voortgebouwd op de uitvoering die met de klimaatenvelophe van 2018 en 2019 al in gang is gezet.
6.Evaluatieparagraaf (of en hoe)	De Rijksoverheid, provincies en waterschappen werken samen met de maatschappelijke partijen in de Regiegroep Veenweide aan een monitoring systeem voor de veenweiden als onderdeel van het monitoringsysteem van het Klimaatakkoord. De veenweide partijen monitoren gezamenlijk de voortgang op de 1Mton reductiedoelstelling. Een apart onderdeel zal de monitoring van de impuls veenweide zijn. De beleidsevaluatie zal in de planning van LNV worden meegenomen. De monitoring van de effecten door het PBL in het kader van het Klimaatbeleid zal hierbij meegenomen worden. Een mid-term evaluatie over de eerste 3 jaar zal in 2023 uitgevoerd worden.